

Ö N C E E Ğ İ T İ M

Prof. Mihri MİMİOĞLU

Günümüzde, az gelişmiş ülkelerin kalkınma metodları tartışma konusu olmaktadır. (Eğitime ve endüstrileşmeye verilecek önem tartışılırken, biz, eğitimin önemi üzerinde durmak istiyoruz.) Çünkü eğitimden mahrum kişilerden endüstri alanında da lâıykıyla yararlanılamıyacağı bir gerçektir. Bir hademe tayin ederken, şöför ehliyeti verirken en az ilkokul diploması arıyor, bir kapıcı veya işçi alırken tahsilli olanları tercih ediyoruz. Tarım memleketi olan yurdumuzda tarlada kullanılan makinalardan, ancak eğitilmiş olanlar faydalanır. Köylerdeki gizli işsizliği ve büyük şehirlere akını önlemek için yurttaşlarımıza eğitim kapısını açmak ve onları kendi bölgelerinde çalıştırmak zorundayız.

Eğitimden yoksun okul çağındaki yavrularımızın ve ergin vatandaşlarımızın yardımına koşmak, öğretmen yetiştirmek, okul açmak, erginler için kurslar düzenleyerek yetişmelerini sağlamak aydınlarımızın karşı karşıya bulunduğu en önemli ulusal görevlerdendir.

Bir atasözü: "Kültürlü insan çevresinden yararlanan insandır" der. Kültür noksanlığı yüzünden yurdumuzda yer-üstü ve yer-altı servetlerimizden lâıykıyla faydalanamıyoruz. Verimli topraklarımızdan yeteri kadar ürün sağlayamıyor, ormanlarımızı bugünkü hâliyle dahi koruyamıyor, yurt ekonomisinde ve beslenmemizde büyük potansiyel taşıyan hayvanlarımızdan yeteri kadar istifade edemiyoruz.

Kültürlü insanların meydana getirdiği bir ülke olmasaydı, kuruluşunun 20. ci yıl dönümünü henüz kutlamış olan İsrail bugünkü seviyeye gelir ve iki buçuk milyon İsraili yüz milyon Arap'a karşı ko-yabilir miydi? Kuvvet dengesindeki bu farklılığın kültür seviyesinden ileri geldiği inkâr edilebilir mi? İsrail'i bugünkü duruma yükselten, nüfusunun % 60'ından çoğunu Alman ve öteki Avrupa ülkelerinden gelen kültürlü insanların teşkil etmekte oluşudur.

Güney ve kuzey Amerika birbiriyle kıyaslanacak olursa, kuzey Amerika'ya daha ziyade Avrupa'dan kültürlü insanlar muhaceret

etmiş ve orayı bugünkü duruma getirmişlerdir. Güney Amerika'ya ise kültür yönünden az gelişmiş İspanyollar yerleşmiş ve o bölgeyi hiçbir zaman Kuzey Amerika'nın uygarlık düzeyine ulaştıramamışlardır. O halde az gelişmişlik, kişilerin anatomik ve fizyolojik yapısından ileri gelmemekte, bu vasfın temel nedenini kültür yönünden az gelişmişlik teşkil etmektedir. Yurdumuzda da bu sıfattan kurtulmak için kültür seviyemizi yükseltmek zorundayız.

Osmanlı İmparatorluğu'nun son padişahları, saraylarını korumak için aydınları yok etme politikası gütmüşler, halkı eğitmekten ziyade saltanatlarını sürdürmek için câhil bırakmayı tercih etmişlerdir. Türk ulusu, bu yüzden, bugünkü kültür seviyesine Büyük Ata'mızın kurduğu Cumhuriyet devrinde ulaşmıştır. O'nu seviyor ve ilkelerini benimsiyorsak, açtığı aydınlık yolda yürümemiz lâzımdır.

Ülkemizde, özlediğimiz uygarlık düzeyine yükselme ancak eğitime önem vermekle mümkün olacaktır. Bugün okuma yazma bilenlerin oranı nüfusumuzun yarısını pek geçmemekte, okuyup yazanların çoğunluğunu da erkekler teşkil etmektedir. Bazı bölgelerde, lüzumsuz bir taassup yüzünden, kız çocuklarının okula gönderilmemesi ve genç kızlarımızın askerlik görevine çağrılmamaları bunun sebebini teşkil etmektedir. Askerlik yapan delikanlıların büyük bir çoğunluğu, okuma yazma öğrendikleri halde, kızlar bundan yoksun kalıyorlar. Bu durumu göz önünde bulunduran bazı ülkelerde evlenmeyen ve üniversiteye devam etmeyen 18 yaşındaki kızlar da silâh altına alınmaktadır.

Bir atasözü "Bir kız yetiştir, bir aile kurtar." der. Ulusun en küçük birimi olan ailenin kurtulması, gerçekten, kızlarımızı da en az erkek çocuklarımız kadar eğitmemizle mümkün olur. Kız çocuklarının câhil kalmasını öngören zihniyete her zaman karşı koymalıyız. Bugün, çok gelişmiş bir ülke olan İsveç'te kadınların beşte dördü çalışma imkânı bulmaktadır. Bu bakımdan, Batı Almanya İsveç'e gıpta ediyor. Çünkü, Almanya'da kadınların ancak beşte ikisi çalışabilmektedir.

Büyük Atatürk: "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir!" demişti. O'nu yaşatmak istiyorsak, eğitime öncelik verelim. Yurdumuzda, okuma fırsatı bulamayan nice kabiliyetler sönüp gitmektedir. O kabiliyetleri gün ışığına çıkarmak ve nüfusumuzun % 100 ünden kültürlü kişiler olarak yararlanmak, ancak eğitim sayesinde mümkün olacaktır.